

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО - ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА
ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ»

30 квітня 2025 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

С91

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(№ 17 від 26 червня 2025 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Каменчук Т.О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Проноза І.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса 30 квітня 2025 року. Одеса ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025. 253с.

УДК 321(477)(063)

С91

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025

© Центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025

ЗМІСТ

1. Бабіна В. О. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ	7
2. Барасій В.Ю. ЕЛЕКТРОННИЙ УРЯД: ТЕХНОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА...	13
3. Буковський С. М. МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ПУБЛІЧНУ ПОЛІТИКУ	18
4. Браткевич А. О. КРОС-КУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА В ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОГО ПРАВА	21
5. Вознюк І. В., Каменчук Т. О. РОЛЬ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ	25
6. Гедікова Н. П. ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ ТА ЗАСОБИ ПРИТИДІЇ ЦЬОМУ СОЦІАЛЬНОМУ ЯВИЩУ	29
7. Голка В. Е., Панасюк О. М. ГОЛОВНІ НАПРЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯ ВОЄННОЇ УКРАЇНИ	34
8. Горобець В. В. РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	38
9. Деревянкин С. Л. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРАВОСУДДЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПКІЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	41
10. Дмитрашко С. А., Казюк А. В. ПЕРЕГОВОРНІ СТРАТЕГІЇ АДМІНІСТРАЦІЇ Д. ТРАМПА В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ПОСЕРЕДНИЦТВО ЧИ ВЛАСНІ АМБІЦІЇ	47
11. Дмитрашко С. А., Піскун К. С. М'ЯКА СИЛА ПІДНЕБЕСНОЇ: ЯК КИТАЙ ФОРМУЄ НОВИЙ СВІТОВИЙ ПОРЯДОК	52
12. Долженков О.Ф. ПРАВОВІ ТА ЄТНИЧНІ ДИЛЕМИ ПРОТИДІЇ ДЕЗИНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ: БАЛАНС МІЖ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА СВОБОДОЮ СЛОВА	57
13. Калюжный Н. Г. ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРОТВОРЧОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ МІСІЇ «ТЕАТРУ ДРАМАТУРГІВ» ТА «ТЕАТРУ ВЕТЕРАНІВ»	63

- Україна, Львів, Славське. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. С.121-123. URL: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams>
3. Garson G. D. *Modern Public Information Technology Systems: Issues and Challenges*. 2007. 420 p. DOI: 10.4018/978-1-59904-051-6
 4. Jayashree S. Marthandan G. *Government to E-government to E-society*. *Journal of Applied Sciences*. 2010. Vol. 10 (19). DOI:10.3923/jas.2010.2205.2210
 5. Silcock R. *What is E-government*. *Parliamentary Affairs*. 2001. Vol. 54, Iss. 1. P. 88–101. DOI: <https://doi.org/10.1093/pa/54.1.88>

МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ПУБЛІЧНУ ПОЛІТИКУ

Буковський Сергій Миколайович,
магістр I курсу спеціальності 052 «Політологія»
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса;
Проноза Інна Іванівна
к.політ.н., доцент,
доцент кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса

У сучасному демократичному суспільстві процес формування та реалізації публічної політики вже давно вийшов за межі виключної компетенції державних інститутів. Зростання складності суспільних проблем, підвищення рівня громадянської свідомості та поширення принципів відкритого урядування зумовлюють посилення ролі громадянського суспільства. Воно, як сукупність недержавних організацій, ініціатив та неформальних об'єднань, що діють поза прямою сферою

державної влади, стає невід'ємним актором у всіх фазах політичного циклу – від визначення порядку денного до моніторингу виконання рішень. Активна участь громадянського суспільства є запорукою підвищення легітимності, ефективності та інклюзивності публічної політики, а також слугує важливим механізмом демократичного контролю за діяльністю органів влади.

Існує безліч визначень громадянського суспільства, проте найбільш поширеним є розуміння його як сфери недержавної громадської активності, що охоплює різноманітні добровільні асоціації, мережі та інститути, які функціонують незалежно від держави та бізнесу. Воно є простором для самоорганізації громадян, артикуляції їхніх інтересів та цінностей. Українські дослідники, такі як С. Макеєв, також підкреслюють його роль як «простору для вільної самодіяльності та самоорганізації громадян» [1].

Публічна політика – це сукупність цілей, рішень та дій, що здійснюються органами державної влади (у співпраці з іншими акторами) для вирішення суспільно значущих проблем. Вона охоплює всі етапи: від визначення проблеми та формування порядку денного, до розробки, прийняття, реалізації та оцінки політик.

Взаємодія між громадянським суспільством та публічною політикою є динамічною і передбачає взаємний вплив. Громадянське суспільство не просто реагує на політику, але й активно її формує, виступаючи як самостійний актор, що має власні інтереси, ресурси та стратегії впливу.

Громадянське суспільство виконує низку ключових функцій, що забезпечують його вплив на публічну політику на різних етапах політичного циклу:

- артикуляція та агрегація інтересів. Громадянські організації, представляючи інтереси певних соціальних груп (екологічні рухи, правозахисні організації, бізнес-асоціації тощо), виступають як канали для артикуляції цих інтересів та їх агрегації у вимоги до держави. Це

дозволяє включити до публічного порядку денного питання, які можуть бути проігноровані державою;

- формування публічного порядку денного. Через адвокацію, проведення кампаній, дослідження та публічні дискусії, громадянське суспільство здатне привернути увагу до певних проблем та включити їх до публічного порядку денного, змушуючи владу реагувати [4];
- розробка політик. Експертні організації громадянського суспільства (аналітичні центри, дослідницькі інститути) часто мають значну експертизу у певних сферах та можуть пропонувати власні альтернативні варіанти вирішення проблем, долучаючись до процесу розробки політик [7];
- моніторинг та оцінка реалізації політик. Громадянське суспільство відіграє критично важливу роль у контролі за реалізацією прийнятих рішень та оцінці їхньої ефективності. Це включає «громадський аудит», моніторинг використання бюджетних коштів, оцінку впливу політик на різні групи населення [6]. Ця функція є ключовою для забезпечення підзвітності та прозорості влади.

Вплив громадянського суспільства на публічну політику здійснюється через різноманітні механізми та канали:

- лобіювання та адвокація: це прямий вплив на процеси прийняття рішень через зустрічі з чиновниками, представниками законодавчої влади, надання аналітичних матеріалів та пропозицій;
- публічні кампанії та протести: проведення мітингів, демонстрацій, пікетів, збір підписів, звернення до ЗМІ для привернення уваги до проблеми та тиску на владу [5];
- надання послуг та реалізація проектів: багато організацій громадянського суспільства безпосередньо надають соціальні, освітні, медичні та інші послуги, заповнюючи прогалини у державній політиці або демонструючи ефективні альтернативи [6]. Це може бути важливим джерелом знань та досвіду для формування політик.;

- участь у консультативних та дорадчих органах: залучення представників громадянського суспільства до робочих груп, громадських рад при органах влади, консультативних комітетів, що дозволяє їм безпосередньо впливати на розробку та обговорення політик;
- використання судових механізмів: правозахисні організації та інші групи можуть звертатися до судів для захисту прав громадян або оскарження рішень влади, що суперечать законодавству чи конституції;
- використання медіа та цифрових технологій: соціальні мережі, онлайн-платформи, незалежні медіа дозволяють громадянському суспільству ефективно комунікувати, мобілізувати прихильників та поширювати інформацію про проблеми та пропонувані рішення [2].

Громадянське суспільство є невід'ємним актором у процесах формування та реалізації публічної політики в демократичних країнах. Воно виконує життєво важливі функції з артикуляції інтересів, формування порядку денного, експертної підтримки, моніторингу та контролю за діяльністю влади. Вплив здійснюється через різноманітні механізми, від лобіювання та публічних кампаній до участі у консультативних органах та надання послуг. Незважаючи на існуючі виклики, подальше зміцнення та розвиток громадянського суспільства, а також поглиблення його партнерства з державою, є запорукою підвищення ефективності, прозорості та легітимності публічної політики, що є критично важливим для сталого демократичного розвитку.

Список використаних джерел:

1. *Макеєв С. М. Суспільство і влада: політичні інститути та їхній розвиток в Україні. Київ: Стилос, 2001. С. 126-140.*
2. *Castells, M. (2012). Networks of Outrage and Hope: Social Movements in the Internet Age. Cambridge: Polity Press.*

3. Epstein, L., & Knight, J. (1998). *The Choices Justices Make*. Washington, D.C.: CQ Press.
4. Kingdon, J. W. (1995). *Agendas, Alternatives, and Public Policies* (2nd ed.). New York: HarperCollins College Publishers.
5. McAdam, D., McCarthy, J. D., & Zald, M. N. (1996). *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings*. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Salamon, L. M. (1995). *Partners in Public Service: Government-Nonprofit Relations in the Modern Welfare State*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
7. Weale, A. (1992). *The New Politics of Pollution*. Manchester: Manchester University Press.

КРОС-КУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА В ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

*Браткевич Анна Олегівна,
здобувачка наукового ступеня доктора філософії
Міжнародного гуманітарного університету
м. Одеса*

Інтенсифікація інтеграційних процесів, налагодження зв'язків між різними країнами, мобільність світового населення зумовлює розмивання кордонів між державами та перетворення світового соціуму у єдину глобальну спільноту. Випускники з базовими знаннями глобальної політики, політології, історії, соціології, антропології, культурології, економіки і сучасних мов, які здатні розрізняти соціальні і культурні відмінності, є затребуваними на сучасному ринку праці, оскільки